

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ผล
วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๖๒๖
E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ผล

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ผล

๑.๑	พื้นที่ปลูกทุเรียนทั้งหมด	๗๖ จังหวัด	รวมพื้นที่ยืนต้น	๙๓๐,๗๒๐.๔๓ ไร่
๑.๒	พื้นที่ปลูกลำไยทั้งหมด	๗๗ จังหวัด	รวมพื้นที่ยืนต้น	๑,๑๗๑,๑๖๐.๗๑ ไร่
๑.๓	พื้นที่ปลูกมังคุดทั้งหมด	๗๒ จังหวัด	รวมพื้นที่ยืนต้น	๒๗๖,๔๑๘.๖๙ ไร่
๑.๔	พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมด	๗๒ จังหวัด	รวมพื้นที่ยืนต้น	๑๓๗,๐๖๒.๗๕ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผลที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูทุเรียน

๒.๑.๑ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ระยอง จันทบุรี ตราด นครศรีธรรมราช และจังหวัดพิษณุโลก รวมจำนวน ๑๒๒.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๔.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๓๖.๐๐ ไร่)

๒.๑.๒ เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร จันทบุรี และจังหวัดระยอง รวมจำนวน ๑๗๘.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๗๓.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๕๑.๕๐ ไร่)

๒.๑.๓ เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน พื้นที่ระบาด ๘ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา จันทบุรี ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช สงขลา ระยอง และจังหวัดกระบี่ รวมจำนวน ๘๗๑.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๐.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘๗๑.๒๕ ไร่)

๒.๑.๔ โรครากเน่าโคนเน่า พื้นที่ระบาด ๑๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ยะลา ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี ปัตตานี พังงา ระยอง นครศรีธรรมราช นราธิวาส กระบี่ สงขลา ระนอง เพชรบูรณ์ และจังหวัดพัทลุง รวมจำนวน ๒,๘๕๙.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๖๔.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓,๐๒๓.๕๐ ไร่)

๒.๑.๕ โรคใบติดหรือใบไหม้ พื้นที่ระบาด ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา ตราด ชุมพร จันทบุรี สงขลา กระบี่ สุราษฎร์ธานี อุบลราชธานี นครศรีธรรมราช และจังหวัดนราธิวาส รวมจำนวน ๗๙๕.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๒.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๗๓.๐๐ ไร่)

๒.๑.๖ โรคใบจุดสหาราย พื้นที่ระบาด ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา ชุมพร จันทบุรี ตราด สุราษฎร์ธานี อุบลราชธานี และจังหวัดสงขลา รวมจำนวน ๕๔๙.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๖.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕๖๕.๕๐ ไร่)

๒.๒ ศัตรูลำไย

๒.๒.๑ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง จันทบุรี และจังหวัดเชียงใหม่ รวมจำนวน ๖๙.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๓.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๒.๕๐ ไร่)

๒.๒.๒ มวนลำไย พื้นที่ระบาดในจังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑๐.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๒.๐๐ ไร่)

๒.๒.๓ โรคพุ่มไม้กวาด พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดระยอง รวมจำนวน ๑๙๖.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๙๔.๕๐ ไร่)

๒.๒.๔ โรคราดำ พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี พะเยา เชียงใหม่ น่าน อุบลราชธานี และจังหวัดระยอง รวมจำนวน ๖๔๙.๗๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑.๓๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖๕๑.๐๐ ไร่)

๒.๓ ศัตรูมัจจุค

๒.๓.๑ เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร จันทบุรี และจังหวัดระยอง รวมจำนวน ๑๓๐.๗๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๕๙.๓๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๙๐.๐๐ ไร่)

๒.๓.๒ หนอนกินใบ พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช จันทบุรี ระยอง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมจำนวน ๑๕๙.๓๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๙.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๖๘.๘๕ ไร่)

๒.๓.๓ หนอนขอนใบ พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร จันทบุรี และจังหวัดระยอง รวมจำนวน ๘๐.๓๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๒๗.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๐๗.๓๐ ไร่)

๒.๔ ศัตรูเงาะ

๒.๔.๑ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระยอง รวมจำนวน ๑.๑๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๐.๑๐ ไร่)

๒.๔.๒ หนอนคืบกินใบ พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี อุบลราชธานี และจังหวัดระยอง รวมจำนวน ๓๗.๑๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๐.๑๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๗.๐๐ ไร่)

๒.๔.๓ โรคใบจุดสาหร่าย พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นราธิวาส อุบลราชธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช รวมจำนวน ๗๒.๖๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๒.๖๐ ไร่)

๓.การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูทุเรียน

สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ ในพื้นที่ที่พบการระบาดของโรคและแมลงศัตรูทุเรียน ลงพื้นที่ให้คำแนะนำการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูทุเรียนแก่เกษตรกร โดยวิธีผสมผสานทั้งการใช้สารชีวภัณฑ์เชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อแบคทีเรียปฏิบัคษ์ *Bacillus subtilis* และได้รับการสนับสนุนชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช มีการสอนวิธีการผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มาพร้อมใช้แก่เกษตรกรพร้อมแนะนำวิธีการใช้สารชีวภัณฑ์ ในการป้องกันกำจัดโรคใบติดหรือใบไหม้ทุเรียนแก่เกษตรกรในพื้นที่ และแนะนำการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดอย่างถูกต้องตามคำแนะนำจากกรมวิชาการเกษตร

๓.๒ การควบคุมศัตรูลำไย

สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่ที่พบการระบาดของโรคและแมลงศัตรูลำไย ลงพื้นที่ตรวจสอบและให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง มวนลำไย โรคราดำ และโรคพุ่มไม้กวาด โดยวิธีผสมผสานทั้งการใช้สารเคมีและการใช้ชีวภัณฑ์เชื้อราไตรโคเดอร์มา โดยมีการสนับสนุนเชื้อสดจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช และจากสำนักงานเกษตรจังหวัดในพื้นที่ที่มีการระบาดรุนแรงแนะนำการใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๓ การควบคุมศัตรูมังคุด

สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่ที่พบการระบาดของแมลงศัตรูมังคุดลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคแมลงศัตรูมังคุด โดยให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงปลูกพืชอย่างสม่ำเสมอหากพบการเข้าทำลายของโรคแมลงศัตรูพืชให้ทำการป้องกันกำจัดทันทีโดยใช้วิธีผสมผสาน ถ้าในพื้นที่ที่มีการระบาดรุนแรงแนะนำการใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๔ การควบคุมศัตรูเงาะ

สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่ที่พบการระบาดของโรคและแมลงศัตรูเงาะลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคและแมลงศัตรูเงาะ โดยแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดด้วยวิธีผสมผสานระหว่างการใช้สารเคมีและการใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดกับเกษตรกรในพื้นที่ที่พบการระบาด

๔. คำแนะนำและการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่พบการระบาด

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
	๑. เพลี้ยแป้ง	- หมั่นสำรวจแปลงหากพบเพลี้ยแป้งระบาดเล็กน้อยให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้งเสีย - เมื่อพบเพลี้ยแป้งปริมาณน้อยบนผลทุเรียนใช้แปลงปิด หรือใช้น้ำพ่นให้เพลี้ยแป้งหลุด หรือการใช้น้ำผสม white oil อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร ช่วยในการกำจัดเพลี้ยแป้ง - เนื่องจากเพลี้ยแป้งแพร่ระบาดโดยมีมดพาไป การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น - มาลาไทออน (Malathion) 83% EC อัตรา 20 มิลลิลิตร - คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP อัตรา 10 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ใช้ผ้าชุบสารพันไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งไปยังส่วนต่าง ๆ ของทุเรียน และต้องชุบสารฆ่าแมลงซ้ำทุก 10 วัน หรือการพ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้น จะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้มาก - สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย
	๒. เพลี้ยไฟ	- สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอหากพบเพลี้ยไฟระบาดเล็กน้อยให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้ง - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ - อิมิดาโคลพริด (Imidacloprid) 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตร - ฟิโพรนิล (Fipronil) 5% SC อัตรา 10 มิลลิลิตร - คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC อัตรา 40 มิลลิลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร และไม่ควรใช้สารกำจัดแมลงชนิดใดชนิดหนึ่งซ้ำติดต่อกันหลายครั้ง เพราะทำให้เพลี้ยไฟสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าแมลง
	๓. เพลี้ยไก่แจ้	- หมั่นสำรวจแปลงปลูกทุเรียน โดยเฉพาะช่วงที่ทุเรียนแตกใบอ่อน - อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของเพลี้ยไก่แจ้ทั้งแมลงห้ำ ได้แก่ ตัวงเต่าลาย 3 ชนิด ได้แก่ ตัวงเต่าลายหยัก ตัวงเต่าสีส้ม ตัวงเต่าลายสมอ และ แมลงช้างปีกใส <i>Chrysopa</i> sp. และแมลงช้างปีกสีน้ำตาล <i>Hemerobius</i> sp. สำหรับแมลงเบียน พบแตนเบียนตัวอ่อนเพลี้ยไก่แจ้ในวงศ์ Encyrtidae และพบปริมาณค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในสวนที่ใช้สารเคมีน้อย - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ - แลมบ์ดา ไซฮาโลทริน (Lambdacyhalothrin) 5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตร

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
		- คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC อัตรา 50 มิลลิลิตร - คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP อัตรา 10 กรัม - ไซเพอร์เมทริน/ฟอสฟาโลน (Cypermethrin/Phosalone) 6.25%/22.5% EC อัตรา 40 มิลลิลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน
	๔. โรครากเน่าโคนเน่า เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา <i>Phytophthora palmivora</i>	- แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี ไม่ควรมีน้ำท่วมขัง หากมีน้ำท่วมขังควรรีบระบายออก - ปรับปรุงดิน โดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปรับสภาพดินให้มีค่าความเป็นกรดต่างของดิน ประมาณ ๖.๕ กรณีดินที่เป็นกรดจัด ให้ใส่ปูนขาวหรือโดโลไมท์ อัตรา 100-200 กิโลกรัม/ไร่ - ควรหลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจทำให้รากหรือลำต้นเกิดแผล ซึ่งจะเป็นช่องทางให้เชื้อราสาเหตุโรคเข้าทำลายพืชได้ง่ายขึ้น - ต้นทุเรียนที่เป็นโรครุนแรงมาก หรือยืนต้นแห้งตาย ควรขุดออกแล้วนำไปทำลายนอกแปลงปลูกแล้วตากดินไว้ระยะหนึ่ง จึงปลูกทดแทน - ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง - หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งเป็นโรค กิ่งแห้ง และตัดขั้วผลที่ค้างอยู่ นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค - ควบคุมปริมาณเชื้อในดิน โดยใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาที่มีส่วนผสมดังนี้ เชื้อราไตรโคเดอร์มา + รำข้าว + ปุ๋ยคอก 1:4:10 โดยน้ำหนัก ในอัตรา 50 กรัมต่อตารางเมตร คลุกเคล้าส่วนผสมให้เข้ากัน แล้วนำส่วนผสมของเชื้อราดังกล่าวโรยลงดินในพื้นที่รัศมีทรงพุ่ม หรือใช้รองกันหลุมก่อนปลูก - เมื่อพบต้นที่ใบเริ่มมีสีซีด ไม่เป็นมันเงาหรือใบเหลืองหลุดร่วง ใช้ ฟอสโฟนิก แอซิด (Phosphonic acid) ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยาฉีดเข้าลำต้น อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น หรือราดดินด้วย - ฟอสฟิทธิล-อะลูมิเนียม (Fosetyl-aluminium) 80% WP อัตรา 30-50 กรัม - เมทาแลกซิล (Metalaxyl) 25% WP อัตรา 30-50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ราดดินรอบทรงพุ่ม - เมื่อพบอาการโรคบนกิ่งหรือที่โคนต้น ถ้าหรือขูดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออกแล้วทาแผลด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ทุก 7 วัน จนกว่าแผลจะแห้ง โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 1 ลิตร ดังนี้ - ฟอสฟิทธิล-อะลูมิเนียม (Fosetyl-aluminium) 80% WP อัตรา 80-100 กรัม - เมทาแลกซิล (Metalaxyl) 25% WP อัตรา 50-60 กรัม หรือใช้ฟอสโฟนิก แอซิด (Phosphonic acid) 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยา ใช้อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
	๕. โรคใบติดใบไหม้ เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา <i>Rhizoctonia solani</i> <i>Kuehn</i>	- ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อรับแสงแดดได้ทั่วถึง โดยเฉพาะใบที่อยู่ด้านล่าง และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อลดความชื้นสะสมใต้ทรงพุ่ม - ลดการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง ในพื้นที่ปลูกที่มีความชื้นสูงและมีการระบาดของโรคเป็นประจำ เพื่อลดการแตกใบไหม้ - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบการระบาดของโรค ตัดส่วนที่เป็นโรคและเก็บเศษพืชที่เป็นโรคและใบที่ร่วงหล่น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก - หากพบการระบาดมากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช - เฮกซะโคนาโซล (hexaconazole) 5% SC อัตรา 20 กรัม - คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP อัตรา 30-50 กรัม - คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ (copper hydroxide) 77% WP อัตรา 20 กรัม - คิวปรัสออกไซด์ (cuprous oxide) 86.2% WG อัตรา 10-20 กรัม เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น
	๖. โรคใบจุดสาหร่าย เชื้อสาเหตุ : สาหร่าย <i>Cephaleuros</i> <i>virescens</i>	- กำจัดวัชพืชในแปลง เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้นสะสม - หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลง ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณแปลงหรือข้างแปลง เพื่อลดปริมาณและไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค - ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม ไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้ทุเรียนได้รับแสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค - หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วต้น
๒. ลำไย	๑. เพลี้ยแป้ง	- หมั่นสำรวจแปลงลำไยทุกสัปดาห์หากพบการระบาดแนะนำให้ตัดส่วนของกิ่งก้านที่มีเพลี้ยแป้งอาศัยอยู่ไปเผาทำลายเสีย - หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไยของเรา ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด - มาลาไทออน (Malathion) 83% W/V EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร - ไพรีทรอยด์ (Pyrethroids) (อัตราส่วนตามฉลาก) พ่นให้ทั่ว 2 - 3 ครั้งห่างกัน 10 วัน
	๒. มวนลำไย	- ตัดแต่งกิ่งลำไยไม่ให้ต้นหนาจนเกินไป จนเป็นที่หลบซ่อน และพักอาศัยของตัวเต็มวัย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย - ถ้าพบระบาดมากใช้สารกำจัดแมลงได้แก่ - คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP อัตรา 45 กรัม โดยใช้สารกำจัดแมลงผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นในช่วงระหว่างเดือนมกราคมถึงเมษายน

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
		ช่วงเวลาที่ลำไยกำลังเกิดช่อดอกและติดผล ซึ่งช่วงดังกล่าว จะพบทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย สำหรับสารฆ่าแมลงพวกคาร์บาริลจะใช้ได้ผลดีในระยะที่แมลง เป็นตัวอ่อนในวัย 1 - 2 เท่านั้น ถ้าพบในวัยอื่นจะไม่ได้ผล
	๓. โรคพุ่มไม้กวาด เชื้อสาเหตุ : เชื้อ <i>Phytoplasma</i> หรือ <i>Mycoplasma</i>	- หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - คัดเลือกกิ่งพันธุ์จากต้นที่ไม่เป็นโรคไปปลูก - ป้องกันแมลงพาหะจำพวกปากดูดพวกเพลี้ยจักจั่นสีน้ำตาล โดยใช้สารเคมี ได้แก่ - คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC อัตรา 50 มิลลิลิตร - ไอโซโพรคาร์บ (Isoprocarb) 50% WP อัตรา 40 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก
	๔. โรคคราดำ เชื้อสาเหตุ : เกิดจาก เชื้อราหลายชนิด เช่น <i>Meliola</i> หรือ <i>Capnodium</i> เป็นต้น	- ป้องกันและกำจัดแมลงพาหะปากดูดเช่น เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอยเพลี้ยจักจั่น และเพลี้ยอ่อน เป็นต้น โดยพ่นสารเคมีเช่น คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ - คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ (Copper Oxychloride) 85% WP อัตรา 40 -50 กรัม - เบตาไซฟลูทริน (Betacyfluthrin) 2.5 % EC อัตรา 40 -50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร หรือตามที่ฉลากกำหนด
๓. มังคุด	๑. เพลี้ยไฟ	- ระยะเวลาวิกฤตที่ควรทำการป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุด คือ ช่วงฤดูแล้งขณะที่มังคุด อยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง คือ ระยะก่อนดอกบาน 7 วัน ขณะดอกบาน และหลังบานแล้ว 7 วัน - หากเป็นการระบาดนอกฤดูการออกดอกติดผล ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟเฉลี่ยเกิน 1 ตัวต่อยอด - สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีประสิทธิภาพดีในการป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟ ได้แก่ - ฟิโพรนิล (Fipronil) 5% SC อัตรา 10 มิลลิกรัม - อิมิดาโคลพรีด (Imidacloprid) 10% SL อัตรา 10 มิลลิกรัม - คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC อัตรา 50 มิลลิกรัม - ไซเพอร์เมทริน/โฟซาลอน (Cypermethrin/Phosalone) 6.25%/22.5% EC อัตรา 40 มิลลิกรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ไม่ควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชชนิดใดชนิดหนึ่ง ติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสร้างความต้านทาน และอาจเกิดแมลงศัตรูชนิดอื่นระบาดขึ้นมาได้
	๒. หนอนกินใบ	- เนื่องจากหนอนกัดกินทำลายใบอ่อนมังคุดในเวลากลางคืน และทิ้งร่องรอยการทำลายให้เห็น หากสำรวจพบใบอ่อนมังคุด ถูกทำลายเกินร้อยละ 20 ให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
	๓. หนอนซอนใบ	- หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนซอนใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูที่ใต้ใบมังคุดจะพบรอยทางยาวเป็นเส้นสีขาว - เนื่องจากการทำลายของหนอนซอนใบ หากพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายประมาณ 30% ของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP อัตรา 60 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน
๔. เงาะ	๑. เพลี้ยแป้ง	- ตัดแต่งกิ่งเงาะเพื่อไม่ให้กิ่งชนกัน ป้องกันไม่ให้มดพาเพลี้ยแป้งไปยังต้นอื่นๆ และควรใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้นเพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้งที่อาศัยอยู่ในดินใต้ขึ้นมาบนต้น - ถ้าพบเพลี้ยแป้งระบาดในปริมาณไม่มาก และยังคงอยู่รวมเป็นกลุ่มตามส่วนต่างๆ ของต้นเงาะ ควรตัดไปทำลายทิ้งที่นอกแปลง - ถ้าพบการระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารกำจัดแมลง ได้แก่ - คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP อัตรา 45 กรัม - ไซเพอร์เมทริน (Cypermethrin)) 6.25% EC อัตรา 30 มิลลิลิตร - อิมิดาโคลพริด (Imidacloprid) 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตร - คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC อัตรา 40 มิลลิลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก
	๒. หนอนคืบกินใบ	- หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนคืบกินใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูใบเพสลาด ใบอ่อน และใบแก่ - ในกรณีที่โคนต้นเงาะโล่งเตียนไม่มีหญ้ารก ให้เกษตรกรขยำกิ่งเงาะเพื่อให้ตัวหนอนคืบกินใบทิ้งตัวลงสู่พื้นดิน จากนั้นให้จับตัวหนอนคืบกินใบไปทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก - ในระยะที่ต้นเงาะแตกใบอ่อน ถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง - คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
	๓. โรคใบจุดสาหร่าย เชื้อสาเหตุ : สาหร่ายสีเขียว <i>Cephaleuros virescens</i>	- ตัดกิ่งหรือใบที่มีอาการนำไปเผาทำลายนอกแปลง ถ้าพบอาการที่บริเวณกิ่งใหญ่อาจใช้สีหรือปูนแดงทาทับบริเวณที่เป็นโรค - ถ้าพบการระบาดมาก ควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น - คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ (Copper Oxychloride) 85% WP อัตราตามคำแนะนำของฉลาก

๕.การคาดการณ์ศัตรูไม้ผล ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

ภาคเหนือ

- ทูเรียม ระวัง เพลี้ยแป้ง โรคใบติดหรือใบไหม้ และโรครากเน่าโคนเน่า
- ลำไย ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอย มวนลำไย หนอนคืบกินใบ โรคราดำ และโรคพุ่มไม้กวาด
- เงาะ ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ โรคใบจุดสาหร่าย และโรคราแป้ง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ทูเรียม ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ หนอนด้วงหนวดยาว และโรครากเน่าโคนเน่า

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- ทูเรียม ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ เพลี้ยไก่แจ้ หนอนด้วงหนวดยาว โรคใบติดหรือใบไหม้ โรคใบจุดสาหร่าย และโรครากเน่าโคนเน่า

- ลำไย ระวัง เพลี้ยแป้ง มวนลำไย โรคพุ่มไม้กวาด และโรคราดำ

ภาคตะวันออก

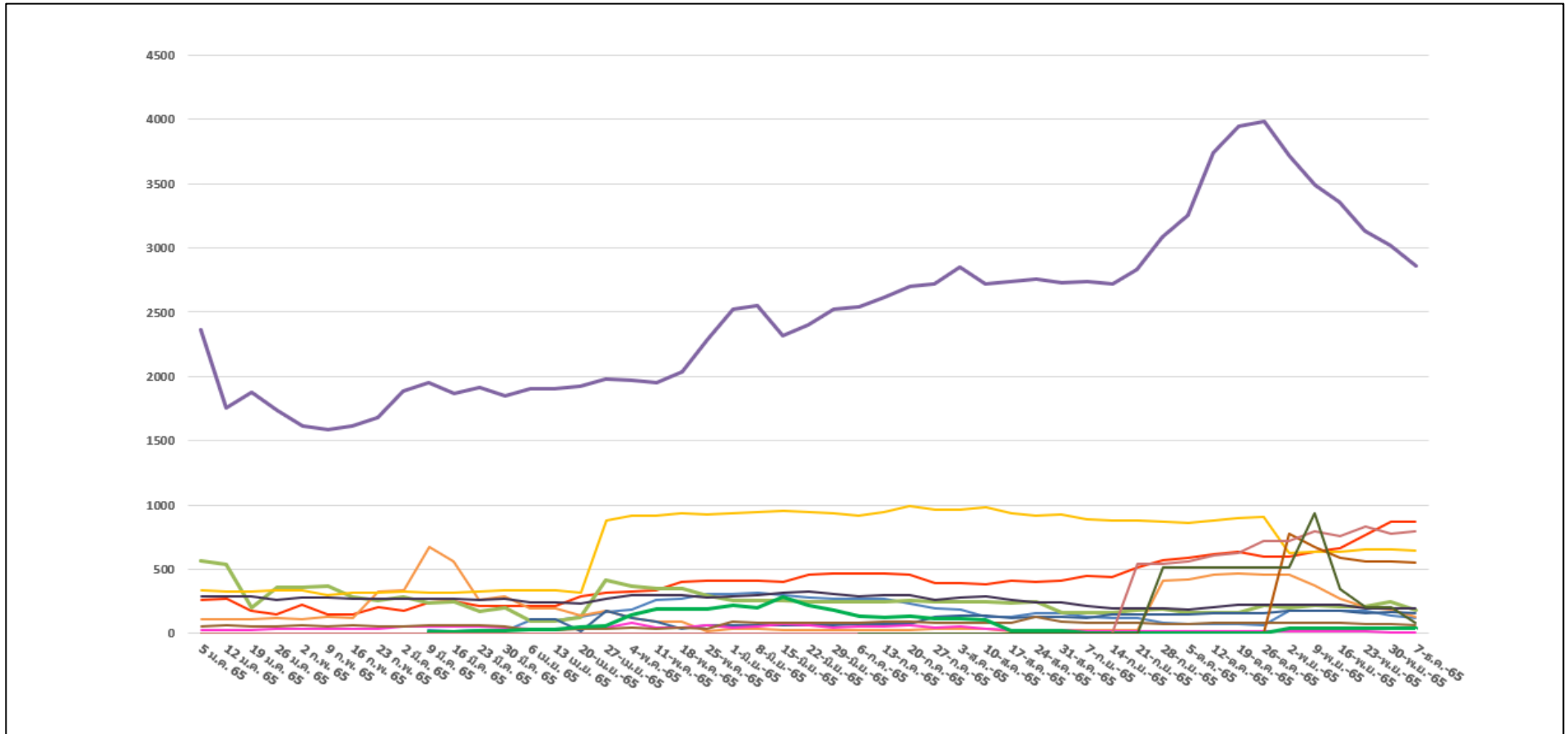
- ทูเรียม ระวัง เพลี้ยแป้ง หนอนด้วงหนวดยาว โรคใบติดหรือโรคใบไหม้ และโรครากเน่าโคนเน่า
- มังคุด ระวัง เพลี้ยไฟ เพลี้ยแป้ง หนอนกินใบ หนอนซอนใบ โรคใบจุดสาหร่าย และโรคใบจุด
- เงาะ ระวัง เพลี้ยแป้ง โรคราแป้ง และโรคใบจุดสาหร่าย
- ลำไย ระวัง เพลี้ยแป้ง หนอนคืบกินใบ โรคพุ่มไม้กวาด และโรคราดำ

ภาคใต้

- ทูเรียม ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไก่แจ้ โรคใบติด โรคใบจุดสาหร่าย และโรครากเน่าโคนเน่า
- มังคุด ระวัง เพลี้ยแป้ง หนอนกินใบ หนอนซอนใบ โรคใบจุดสาหร่าย และโรคใบจุด
- เงาะ ระวัง เพลี้ยแป้ง หนอนคืบกินใบ และโรคใบจุดสาหร่าย

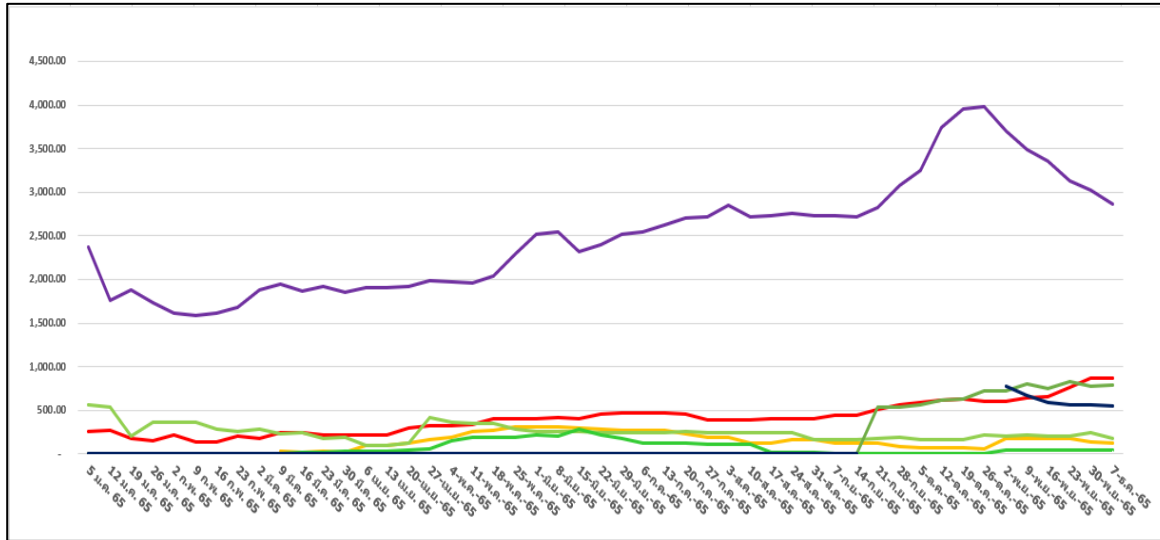
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผล ปี ๒๕๖๕

เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน- ทุเรียน ๘๗๑.๗๕ ไร่	เพลี้ยไฟ - มังคุด ๑๓๐.๗๐ ไร่	เพลี้ยแป้ง - ลำไย ๖๙.๒๕ ไร่
เพลี้ยไฟ - ทุเรียน ๑๗๘.๕๐ ไร่	หนอนกินใบ - มังคุด ๑๕๙.๓๕ ไร่	โรคราไหม้ - ลำไย ๑๙๖.๕๐ ไร่
เพลี้ยแป้ง - ทุเรียน ๑๒๒.๐๐ ไร่	หนอนซอนใบ - มังคุด ๘๐.๓๐ ไร่	โรคราดำ - ลำไย ๖๔๙.๗๐ ไร่
โรครากเน่าโคนเน่า - ทุเรียน ๒,๘๕๙.๒๕ ไร่	มวนลำไย ๑๐.๗๕ ไร่	
โรคราไหม้ - ทุเรียน ๗๕๕.๐๐ ไร่		
โรคราจุดสำหรับ - ทุเรียน ๕๔๙.๐๐ ไร่		

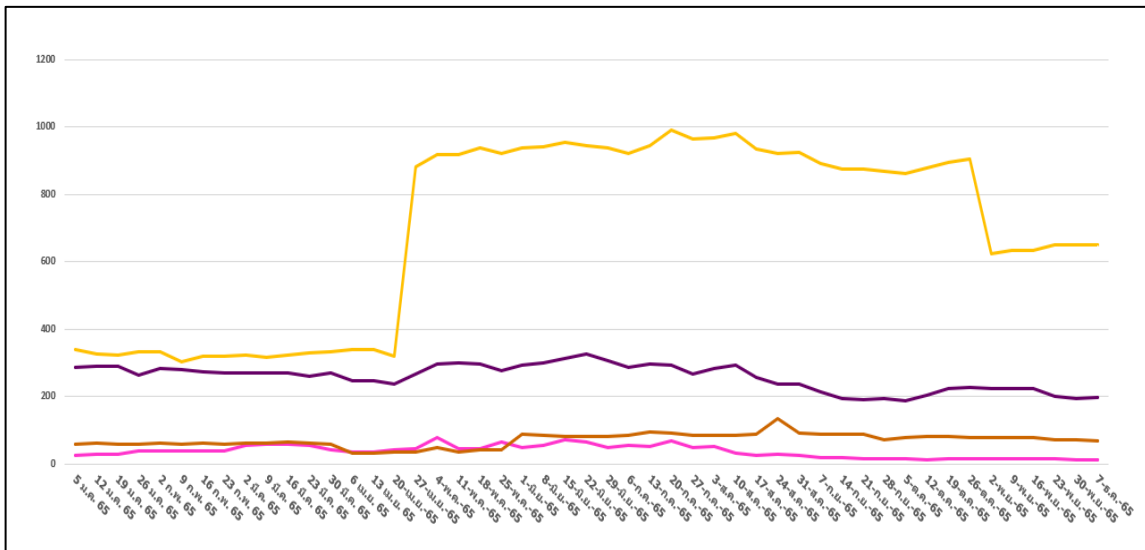
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชไม้ผล ปี ๒๕๖๕ (แยกชนิดพืช)

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชทุเรียน

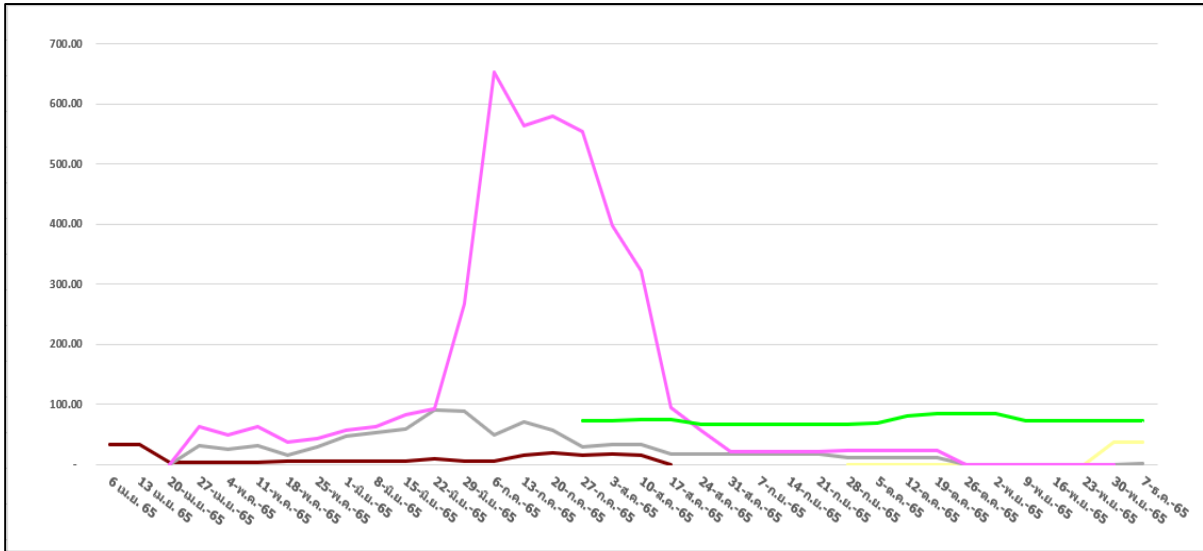
- เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน- ทุเรียน ๘๗๑.๗๕ ไร่
- เพลี้ยไฟ - ทุเรียน ๑๗๘.๕๐ ไร่
- เพลี้ยแป้ง - ทุเรียน ๑๒๒.๐๐ ไร่
- โรครากเน่าโคนเน่า - ทุเรียน ๒,๘๕๙.๒๕ ไร่
- โรครีบติดใบไหม้ - ทุเรียน ๗๘๕.๐๐ ไร่
- โรครีบจุดสาหร่าย - ทุเรียน ๕๔๙.๐๐ ไร่

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชลำไย

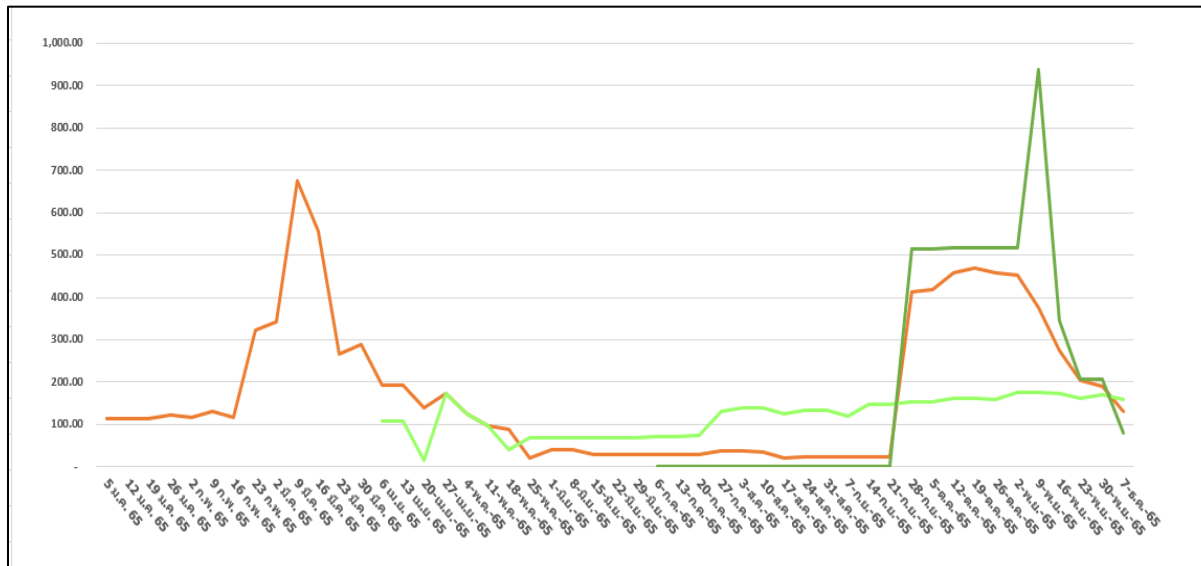
- เพลี้ยแป้ง - ลำไย ๖๙.๒๕ ไร่
- โรครพุ่มไม้กวาด - ลำไย ๑๙๖.๕๐ ไร่
- โรคราดำ - ลำไย ๖๔๙.๗๐ ไร่
- มวนลำไย ๑๐.๗๕ ไร่

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเงาะ

เพลี้ยแป้ง-เงาะ ๑.๑๐ ไร่
หนอนคืบกินใบ ๓๗.๑๕ ไร่
โรคใบจุดสาหร่าย ๗๒.๖๐ ไร่

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชมังคุด

เพลี้ยไฟ - มังคุด ๑๓๐.๗๐ ไร่
หนอนกินใบ - มังคุด ๑๕๙.๓๕ ไร่
หนอนชอนใบ - มังคุด ๘๐.๓๐ ไร่